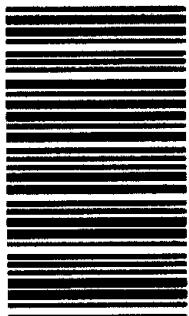

704

E

704E

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون دانش‌پذیری دوره‌های فراگیر «کارشناسی ارشد» دانشگاه پیام نور

رشته‌ی جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی (کد ۱۲۱)

مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مکتب‌های جغرافیایی	۲۰	۱	۲۰
۲	دیدگاه‌ها و نظریه‌های توسعه روستایی	۲۰	۲۱	۴۰
۳	اقتصاد فضا	۲۰	۴۱	۶۰
۴	انسان و محیط	۲۰	۶۱	۸۰

آذر ماه سال ۱۳۹۱

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی باشد.

- ۱- کدام جغرافیدان همبستگی طبیعی و جغرافیای انسانی را در قالب ناحیه بروز داد؟
- ۲- (۱) آنکسیماندر (۲) دولابلاش (۳) هانتینگتن (۴) مکتب همه‌ی مسئولیت‌ها را بر دوش انسان قرار می‌دهد.
- ۳- (۱) رفتاری (۲) جبر محیطی (۳) اصالت وجود (۴) داروینیسم اجتماعی ترکیب جبر جغرافیایی، داروینیسم اجتماعی، نظریات قومی – نژادی، مالتوس گرایی و ملی گرایی منجر به زایش علم ژئوپلتیک شد.
- ۴- (۱) قدرت (۲) مقاومت (۳) نژادی (۴) فاشیستی فرآیند اجتماعی – اقتصادی که از تغییرات تکنولوژیک تا روابط اقتصادی در محیط‌های شهری و روستایی را شامل می‌شود چه نام دارد؟
- ۵- (۱) تاریخی (۲) ذهنی (۳) عینی (۴) فرهنگی در تحلیل چشم‌اندازها به واقعیت‌های اهمیت خاصی داده می‌شود.
- ۶- کدام شاخه‌ی علمی به مطالعه روابط متقابل بین یک گروه فرهنگی که دارای شیوه زندگی مشترک مادی و معنوی می‌باشد با محیط طبیعی آن‌ها می‌پردازد؟
- ۷- (۱) انسان شناسی فرهنگی (۲) بوم شناسی فرهنگی (۳) بوم شناسی انسانی (۴) روانشناسی اکولوژیکی در جغرافیای رفتار فضایی چه چیز در کانون تحلیل‌های جغرافیایی قرار می‌گیرد؟
- ۸- (۱) نقشه ذهنی (۲) ادراک محیطی (۳) ادراک فضایی (۴) انسان اندیشنده به عقیده اسکنینر؛ علمی که به کنترل و نظارت بر محیط چشم دوخته و به جای آن که در صدد تغییر انسان باشد دگرگون کردن محیط را در راه هدف‌های مورد نیاز اجتماع دنبال می‌کند، چه نام دارد؟
- ۹- (۱) ادراکی (۲) پدیداری (۳) رفتاری (۴) تکنولوژی رفتار از دیدگاه مکتب جغرافیایی رفتار فضایی، کدام محیط در تصمیم‌گیری‌های ما، فوق العاده مؤثر است؟
- ۱۰- در طبقه‌بندی رفتاری از محیط، به مجموعه محیط‌هایی که برای موجود زنده حالت بیرونی داشته و در رفتار موجود زنده تأثیرگذار باشد محیط می‌گویند.
- ۱۱- (۱) جغرافیایی (۲) عملکردی (۳) زمینه‌ساز (۴) پدیداری فیزیکی در جغرافیای ساختاری، کدام عامل در کانون ساختارهای اجتماعی قرار می‌گیرد؟
- ۱۲- (۱) مکان و فضا (۲) قدرت و سلطه (۳) اظهار نظر مردم (۴) پدیده‌های جغرافیایی به جغرافیدانان جهان سوم که در تحلیل مسایل جغرافیایی جامعه خود دچار ساختار گریزی شده‌اند، چه نامی اطلاق می‌کنند؟
- ۱۳- (۱) جغرافی دانان اثبات‌گرا (۲) جغرافی دانان ساختاری (۳) جغرافی دانان گلخانه‌ای (۴) جغرافی دانان محیط‌گرا کدام عامل در بخش‌های دانشگاهی به ویژه در آمریکا، زمینه‌های مساعدی برای رشد جغرافیای رادیکال فراهم نمود؟
- ۱۴- در پژوهش‌های جغرافیایی در قلمرو جغرافیای رادیکال، نقش ایدئولوژی، نهادها، دولتها، حکومتها و غیره با کدام مورد بررسی و تحلیل می‌شود؟
- ۱۵- (۱) سطح الزامی (۲) سطح فرایندها (۳) ساختار اصلی (۴) سطح پیدایش در مکتب جغرافیای رادیکال با تبیین ماتریالیسم تاریخی روی کدام مورد تأکید بیشتری می‌شود؟

- ۱۶ به نظر کارل ساور در چشم‌اندازهای فرهنگی، محیط طبیعی چه جایگاهی دارد؟
 ۱) عامل ۲) فرایند ۳) میانجی ۴) نتیجه
- ۱۷ در ابتدای سیر تکوینی جغرافیای فرهنگی، در مطالعه روابط میان چشم‌انداز و فرهنگ بر کدام مورد تأکید وجود داشت؟
 ۱) محیط طبیعی ۲) گذشته تاریخی ۳) فایده‌های اجتماعی ۴) پدیده‌های اجتماعی
- ۱۸ در رویکرد چشم‌انداز به منزله یک متن، در جغرافیای فرهنگی نو به هنگام مطالعه چشم‌اندازها کدام عامل بیش تر تأثیرگذار است؟
 ۱) فلسفه سیاسی ۲) عامل فرهنگ ۳) تفکر انتقادی ۴) هندسه قدرت
- ۱۹ از دیدگاه مکتب فرانکفورت، آنچه که منطق کالا را بر آگاهی فردی مسلط می‌سازد و در نتیجه فرد از غلبه نیازهای کاذب بر زندگی خود آگاهی نمی‌باید چه نامیده می‌شود؟
 ۱) بتوارگی ۲) هژمونی ایدئولوژیک ۳) هژمونی فرهنگی ۴) صنعت فرهنگ توده‌ای
- ۲۰ در دیدگاه اکوسیستمی، توسعه پایدار با کدام نگرش مورد توجه بیشتر قرار می‌گیرد؟
 ۱) اکولوژیکی ۲) اقتصادی ۳) تداوم توسعه ۴) سوداگرانه

دیدگاه‌ها و نظریه‌های توسعه روستایی

- ۲۱ برای دستیابی به اهداف توسعه روستایی، کدامیک از محورهای زیر در اولویت قرار دارد؟
 ۱) تعیین اهداف عملی ۲) مدیریت و ساختار سازمانی ۳) چهارچوب تنوری توسعه روستایی ۴) اجرای هماهنگ و مؤثر برنامه‌های عملی
- ۲۲ از دیدگاه هاگن، اصلی‌ترین عامل توسعه اقتصادی چیست؟
 ۱) شخصیت فرهنگی ۲) توسعه انسانی ۳) سرمایه‌گذاری ۴) ثبات سیاسی
- ۲۳ در مکتب رهبری توسعه همه جانبی روستایی کدام استراتژی مورد تأکید است؟
 ۱) استراتژی بالا به پایین ۲) ترکیب استراتژی‌های بالا به پایین ۳) تقدم استراتژی پایین به بالا ۴) تکنوقراتیک توسعه روستایی و کشاورزی چیست؟
- ۲۴ هدف اصلی استراتژی‌های تکنوقراتیک توسعه روستایی و کشاورزی چیست؟
 ۱) سلامت و بهداشت ۲) افزایش محصول ۳) افزایش محصول و توزیع مجدد ثروت ۴) توزیع مجدد قدرت سیاسی و افزایش محصول
- ۲۵ نظریه پخش (ترواش گرایی، اشاعه) در جوامع روستایی و توسعه روستایی در کدام زمینه‌ها قابل استفاده است؟
 ۱) ترویج روستایی، انقلاب سیز، مهاجرت ۲) فقر روستایی، مهاجرت، اشتغال ۳) اشتغال، ترویج روستایی، انقلاب سیز ۴) درآمد، اشتغال، فقر روستایی
- ۲۶ کدامیک از مدل‌های مکتب نوسازی در زمینه توسعه، براساس نظریه کنش پارسونز مطرح شده است؟
 ۱) مدل فرهنگی ۲) مدل ساختی ۳) مدل فرآیند ۴) مدل روان‌شنختی
- ۲۷ در طبقه‌بندی نظریه‌های تغییر و تحول و نوسازی جوامع بشری، نظریه این خلدون در دسته نظریه‌های جای می‌گیرد.
 ۱) خطی ۲) تکاملی ۳) دوری ۴) فرهنگی
- ۲۸ مهم‌ترین انتقاد واردۀ به نظریه مراحل رشد والت رستو کدام مورد است؟
 ۱) عدم توجه به وابستگی‌های متقابل جوامع در قالب اقتصاد جهانی سرمایه‌گذاری ۲) تأکید بر دگرگونی نقش‌های چند وظیفه‌ای به تخصصی ۳) داشتن نگرش نزد پرستانه ۴) موارد ۱ و ۲

- ۲۹ کدام یک از مکاتب و نظریه‌های زیر از لحاظ ماهیت در مقابل دیدگاه نوسازی قرار می‌گیرد؟
 ۱) نظریه رشد رستو ۲) مکتب وابستگی ۳) نظریه توسعه همه جانبه ۴) مکتب تکاملی توسعه
 مشارکت، فرآیندی اجتماعی، یکپارچه، جامع، پویا، همیسته، چند بعدی و چند فرهنگی می‌باشد.
- ۳۰ ۱) جامع ۲) اجتماعی ۳) توسعه‌ای ۴) همه جانبه
- ۳۱ از دیدگاه‌های زیر در زمینه نظریه مکان مرکزی، کدام صحیح است؟
 ۱) فون تونن و کریستالر از دیدگاه حمل و نقل و میسرا از دیدگاه روستایی، مکان‌های مرکزی را مورد توجه قرار داده‌اند.
 ۲) کریستالر و لش از دیدگاه تجاری و گالپین و میسرا از دیدگاه روستایی، مکان‌های مرکزی را مورد توجه قرار داده‌اند.
 ۳) لش و گالپین از دیدگاه خدماتی و میسرا و فون تونن از دیدگاه تولیدی، مکان‌های مرکزی را مورد توجه قرار داده‌اند.
 ۴) کریستالر بر مبنای حمل و نقل، لش از دیدگاه تجاری و گالپین از دیدگاه روستایی، مکان‌های مرکزی را مورد توجه قرار داده‌اند.
- ۳۲ براساس نظریه مراکز رشد میسرا، کدام مورد در زمینه مراکز رشد روستایی صحیح است؟
 ۱) ایجاد روستا - شهرها و شهرهای کوچک
 ۲) تجدید سازمان الگوی سکونتگاه‌های روستایی
 ۳) ساخت سکونتگاه‌های جدید در مکان‌های از پیش تعیین شده
 ۴) موارد ۱ و ۲
- ۳۳ تمرکز بر بخش خدمات و عدم توجه به بخش‌های کشاورزی و صنعت، از نارسایی‌های کدام نظریه مکان مرکزی محسوب می‌شود؟
 ۱) گالپین ۲) میسرا ۳) لش ۴) کریستالر
- ۳۴ عدم انتشار فضایی رشد به دیگر فضاها و عدم تبدیل رشد به توسعه واقعی، از نارسایی‌های کدام نظریه توسعه محسوب می‌شود؟
 ۱) مکان مرکزی ۲) مرکز - پیرامون ۳) توسعه منطقه‌ای ۴) قطب رشد
- ۳۵ کدام نظریه از اواخر دهه ۱۹۶۰، نظریه‌ی قطب رشد را مورد انتقاد جدی قرار داد؟
 ۱) وابستگی ۲) مرکز - پیرامون ۳) شهرهای زیا و انگلی ۴) توسعه یکپارچه و همه جانبه
- ۳۶ از دیدگاه مایکل تودارو، عامل اصلی مهاجرت‌های روستایی - شهری کدام است؟
 ۱) سیاست‌های اقتصادی دولت ۲) جاذبه‌های زندگی شهری ۳) تفاوت‌های درآمدی بین شهر و روستا ۴) بیکاری در مناطق روستایی
- ۳۷ نظریه شهرهای زیا و انگلی کیفیت‌بازسازی کدام عامل، روابط شهر و روستا در کشورهای جهان سوم را نامتعادل می‌داند؟
 ۱) جریان مبادله مازاد ۲) تسلط سیاسی شهر بر روستا ۳) تمرکز امکانات و خدمات در شهرها ۴) تمرکز فعالیت‌های صنعتی و خدماتی در مناطق شهری
- ۳۸ در کدام نظریه زیر، ایجاد شهرهای کوچک در پیوند عملکردی با حوزه‌های روستایی مورد تأکید می‌باشد؟
 ۱) مکان مرکزی ۲) راندینلی ۳) لیپتون ۴) مراکز رشد
- ۳۹ در راهبرد نیازهای اساسی برای توسعه روستایی، مهم‌ترین رکن کدام است؟
 ۱) مدیریت محلی ۲) تعاونی‌ها ۳) مردم ۴) گروه‌ها
- ۴۰ سه رکن تشکیل دهنده مکتب ترویج عبارت است از:
 ۱) برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت ۲) آموزش، پژوهش، مشارکت ۳) مشارکت، اعتماد، خودباوری

- ۴۱ شهر قانونی اغلب از محدوده واقعی شهر به چه نسبت است؟
 ۱) بزرگتر ۲) کوچکتر ۳) منطبق ۴) منعطف
- ۴۲ در مفهوم ناحیه آماری مادرشهری استاندارد در ۱۹۶۰ کدام مورد اولین معیار به حساب می‌آید؟
 ۱) جمعیت ۲) وسعت ۳) نیروی کار کشاورزی ۴) تیروی کار غیرکشاورزی
- ۴۳ وقتی شاخص نزدیکترین همسایه حدود ۵٪ تا ۱/۵ باشد کدام الگوی سکوتی شهری را معین می‌نماید؟
 ۱) متصرف ۲) تصادفی ۳) ترکیبی ۴) متمرکز
- ۴۴ در مدل سلسله مراتب مکان‌های مرکزی والتر کریستالر، وضعیت بهینه‌سازی اداری کدام سلسله مراتب را ایجاد می‌کند؟

$$K = 1 + \frac{1}{6 \times 1} = 1$$

$$K = 1 + \frac{1}{6 \times 2} = 2$$

$$K = 1 + \frac{1}{6 \times 3} = 3$$

$$K = 1 + \frac{1}{6 \times 4} = 4$$
- ۴۵ کدام منتقد ادعای کلی کریستالر را در مورد مدلش پذیرفت و موجب گسترش و اصلاح مدل وی شد؟
 ۱) جیمز وانس ۲) مارتین بکمن ۳) اگوست لوش ۴) فلیکس اوئرباخ
- ۴۶ معیار قیمت مکان‌های جامعه شهری در جایگاه‌های مختلف درون شهر از چه طریق ارزیابی می‌شود؟
 ۱) حوزه نفوذ ۲) بخش تجاری ۳) قیمت زمین ۴) راه‌های دسترسی
- ۴۷ در بررسی سیمای شهر غربی کدام گروه به لحاظ نقشه‌های ذهنی دارای دید وسیعتری هستند؟
 ۱) سکنه نواحی حومه ۲) سکنه نواحی مرکزی ۳) تحصیل کرده‌ها ۴) دارندگان درآمد بالا
- ۴۸ با استفاده از ایده ویلیام موریس در جغرافیای طبیعی، اولین مرحله از مدل تعویل شهر غربی کدام است؟
 ۱) فرایند ۲) ساختار ۳) طرز عمل ۴) مراحل
- ۴۹ عامل تفاصل ثروتمندان به زندگی در نواحی پر فعالیت مانند بازار مرکزی از ویژگی‌های کدام مرحله تحول شهر است؟
 ۱) شهرهای صنعتی ۲) شهرهای نیمه صنعتی ۳) پیش از دوره صنعتی شدن ۴) پس از دوره صنعتی شدن
- ۵۰ آلونک نشینی ناشی از کدام یک از مشکلات عمده حاد شهری است؟
 ۱) درون کوچی به شهر ۲) تغییر کاربری اراضی درون شهری
 ۳) اداره شهر به صورت یک واحد اکولوژیکی ۴) اداره شهری
- ۵۱ در مدل فن تونن، سومین رتبه در بین کاربری‌های زمین متعلق به کدام مورد است؟
 ۱) تهییه لبیات ۲) کشت گندم ۳) چرای دام ۴) مناطق مسکونی
- ۵۲ براساس مطالعات دونالد بوگ، تراکم جمعیت در اطراف مادرشهرها به غیر از فاصله به چه عامل دیگری بستگی دارد؟
 ۱) جهتی که تناقضات ناحیه‌ای شدید است. ۲) بخش‌هایی که دارای جاده‌های ممتد نیستند.
 ۳) جهتی که دیگر شهرها در امتداد آن قرار دارند. ۴) بخش‌هایی که کاربری زمین در اولویت بازارهای محلی است.
- ۵۳ از نظر آلفرد وبر کدام عامل نقش مهمی در مکان‌گزینی صنایع خاص ایفا می‌کند؟
 ۱) بازار مصرف ۲) راه‌های دسترسی ۳) جایگاه منبع طبیعی ۴) زیان وزن مواد
- ۵۴ در سومین مرحله مکان‌گزینی تولید آهن کدام ماده به همراه سنگ آهن ترکیب شد؟
 ۱) کک ۲) زغال سنگ ۳) زغال چوب ۴) سنگ آهک غنی
- ۵۵ در بحث تأثیر فاصله جغرافیایی در هزینه‌های حمل و نقل منحنی هزینه‌ها معمولاً بر حسب مسافت چه شکلی دارند؟
 ۱) محدب ۲) مقرر ۳) متقاضن ۴) نامتقاضن
- ۵۶ حداقل مقاومت نسبت به جایه‌جایی، انعطاف عمومی، قابلیت اعتماد و امنیت از امتیازات تکنیکی کدام شکل از حمل و نقل است؟
 ۱) بزرگراه ۲) راه آهن ۳) راه آبی ۴) راه هوایی

- ۷۱ مراحلی که گیاهان یک ناحیه را اشغال می‌کنند و به جای هم می‌نشینند را چه می‌نامند؟
- (۱) تواتر گیاهی (۲) جایگزینی نباتات (۳) کلیماس گیاهی (۴) منتهی درجه نمو نباتات
- ۷۲ هریکانها در کجای کره زمین شکل می‌گیرند؟
- (۱) فقط بر روی خط استوا (۲) در ناحیه جنب استوایی (۳) ۵ تا ۱۵ درجه از خط استوا (۴) ۱۰ تا ۱۲ درجه از خط استوا
- ۷۳ بلایای طبیعی که در دوره طولانی پا می‌گیرند و ناحیه وسیعی را می‌پوشانند از کدام نوع‌اند؟
- (۱) پرداوم (۲) کم دوام (۳) شدید (۴) نافذ
- ۷۴ در بلایای طبیعی میانگین فاصله زمانی که انتظار می‌رود در طول آن واقعه‌ای با وسعت معین اتفاق افتد چه می‌نامند؟
- (۱) دوام حادثه (۲) دوره بازگشت (۳) تکرار واقعه (۴) برآورد زمانی
- ۷۵ به لحاظ اهداف دموگرافی در چه زمانی زمین دیگر یک سیستم بسته خواهد بود؟
- (۱) مسافت بین سیارات (۲) افزایش تولد بر بروん کوچی (۳) کاهش مرگ نسبت به درون کوچی (۴) اختلاف عددی بین تعداد تولد و مرگ
- ۷۶ در مباحث جغرافیای جمعیت اگر تولد و برون کوچی موجب افزایش کل جمعیت و مرگ و برون کوچی سبب کاهش جمعیت یک ناحیه باشد افزایش تولد و برون کوچی موجب چه وضعیتی می‌شود؟
- (۱) افزایش جمعیت (۲) افت جمعیت (۳) تعادل جمعیت (۴) کاهش جمعیت
- ۷۷ در اصطلاحات جغرافیای جمعیت، به سطح تعادل دقیق جمعیت یک ناحیه با ظرفیت ممکن آن چه می‌گویند؟
- (۱) منحنی بقاء (۲) اشباع جمعیتی (۳) میزان جانشینی (۴) میزان تجدید نسل
- ۷۸ اولین مرحله از مدل بوزراپ در تکنیک‌های کشاورزی کدام است؟
- (۱) چند کشتی (۲) بوته - آیش (۳) آیش کوتاه مدت (۴) جنگل - آیش
- ۷۹ در بحث ماهیت منابع طبیعی، حاصل جمع تمام اجزای ترکیب کننده محیط شامل انرژی و ماده و اشیاء زنده و غیر زنده را چه می‌نامند؟
- (۱) ذخیره کل (۲) منابع کل (۳) ذخایر طبیعی (۴) منبع تجدیدپذیر
- ۸۰ برنامه‌ریزی استفاده از منبع به طوری که بیشترین منافع برای بیشترین تعداد افراد در طولانی‌ترین زمان فراهم شود چه نام دارد؟
- (۱) برگشت پذیری (۲) توسعه پایدار (۳) بهره‌وری منابع (۴) حفاظت منابع